

Gabra tal-ġurisprudenza

Kawża T-203/20

(pubblikazzjoni ta' estratti)

Maher Al-Imam

vs

Il-Kunsill tal-Unjoni Ewropea

Sentenza tal-Qorti Ġenerali (Ir-Raba' Awla) tat-22 ta' Settembru 2021 (Estratti)

“Politika estera u ta' sigurtà komuni – Miżuri restrittivi kontra s-Sirja – Iffriżar ta' fondi – Drittijiet tad-difiża – Dritt għal protezzjoni ġudizzjarja effettiva – Żball ta' evalwazzjoni – Proporzjonalità – Dritt għall-proprjetà – Hsara għar-reputazzjoni”

1. *Rikors għal annullament – Persuni fiżiċi jew ġuridiċi – Atti li jikkoncernawhom direttament u individwalment – Deċiżjoni ta' iffriżar ta' fondi f'dak li jikkoncerna miżuri restrittivi kontra s-Sirja – Deċiżjoni li twettaq eżami mill-ġdid tal-lista ta' persuni, gruppi jew entitajiet ikkoncernati u li tikkompleta din il-lista mingħajr ma tħassar id-deċiżjoni preċedenti – Rikors kontra din l-ewwel deċiżjoni pprezentat minn persuna li ma tissemmiex fiha – Persuna msemmija fid-deċiżjoni sussegwenti – Inammissibbiltà (Artikolu 263 TFUE; Deċiżjoni tal-Kunsill 2013/255/PESK)*

(ara l-punti 47 sa 52)

2. *Dritt tal-Unjoni Ewropea – Principji – Drittijiet tad-difiża – Dritt għal protezzjoni ġudizzjarja effettiva – Miżuri restrittivi kontra s-Sirja – Iffriżar ta' fondi ta' persuni, entitajiet jew korpi assoċjati mar-reġim Sirjan – Obbligu li jiġu kkomunikati r-raġunijiet individwali u speċifiċi li jiġġustifikaw id-deċiżjonijiet meħuda – Portata – Kommunikazzjoni lill-persuna interessata permezz ta' publikazzjoni fil-Ġurnal Uffiċjali – Impossibbiltà għall-Kunsill li jwettaq notifika – Ammissibbiltà – Ksur – Assenza (Karta tad-Drittijiet Fundamentali tal-Unjoni Ewropea, Artikoli 41(2), 47 u 52(1); Deċiżjoni tal-Kunsill (PESK) 2020/212; Regolament tal-Kunsill 2020/211)*

(ara l-punti 54 sa 56, 67 sa 71, 102 sa 104, 108, 109, 128 sa 132)

3. *Politika estera u ta' sigurtà komuni – Miżuri restrittivi speċifiċi diretti kontra s-Sirja – Iffriżar ta' fondi ta' persuni, entitajiet jew entitajiet assoċjati mar-reġim Sirjan – Drittijiet tad-difiża – Deċiżjoni sussegwenti li żammet isem ir-rikorrent fil-lista tal-persuni suġġetti għal dawn il-miżuri – Assenza ta' motivi ġodda – Obbligu għall-Kunsill li jkkomunika lill-persuna interessata l-provi ġodda meħuda inkunsiderazzjoni fl-okkażjoni tat-tiġdid perjodiku tal-miżuri restrittivi – Ksur tad-dritt għal smiġħ – Assenza*

(Deċiżjoni tal-Kunsill (PESK) 2020/719 ; Regolament tal-Kunsill 2020/716)

(ara l-punti 72 sa 78)

4. *Dritt tal-Unjoni Ewropea – Principji – Osservanza ta’ terminu raġonevoli – Proċedura amministrattiva – Evalwazzjoni li għandha ssir in concreto – Kriterji ta’ evalwazzjoni – Miżuri restrittivi kontra s-Sirja – Tniżżil tar-rikorrent fil-lista annessa mad-deċiżjoni kkontestata minhabba l-kwalità tiegħu bħala negozjant prominenti li jopera fis-Sirja – Terminu għall-prezentata ta’ talba għal eżami mill-ġdid mhux iffissat minn dispożizzjoni tad-dritt tal-Unjoni – Qosor tat-terminu indikat fl-avviż ippubblikat fil-Gurnal Uffiċjali – Ksur tad-dritt għal smiġħ – Assenza*

(Karta tad-Drittijiet Fundamentali tal-Unjoni Ewropea, Artikoli 41(1) u 47; Deċiżjoni tal-Kunsill 2013/255/PEŠK, kif emendata bid-Deċiżjonijiet (PEŠK) 2015/1836, (PEŠK) 2020/212 u (PEŠK) 2020/719, Artikolu 34 u Anness I; Regolamenti tal-Kunsill Nru 36/2012, Artikolu 32(3) u (4), 2015/1828, 2020/211 u 2020/716, Anness II)

(ara l-punti 89, 92, 94 sa 98)

5. *Atti tal-istituzzjonijiet – Motivazzjoni – Obbligu – Portata – Miżuri restrittivi kontra s-Sirja – Projbizzjoni ta’ dħul u ta’ passaġġ kif ukoll iffriżar ta’ fondi tan-negozjanti ewlenin li joperaw fis-Sirja – Deċiżjoni li taqa’ f’kuntast magħruf mill-persuna kkonċernata u li tippermettilha tifhem il-portata tal-miżura meħuda fil-konfront tagħha – Ammissibbiltà ta’ motivazzjoni sommarja*

(Artikolu 296 TFUE; Deċiżjoni tal-Kunsill 2013/255/PEŠK, kif emendata bid-Deċiżjonijiet (PEŠK) 2015/1836, (PEŠK) 2020/212 u (PEŠK) 2020/719, Anness I; Regolamenti tal-Kunsill Nru 36/2012, 2020/211 u 2020/716, Anness II)

(ara l-punti 112 sa 117, 122 sa 124)

6. *Politika estera u ta’ sigurtà komuni – Miżuri restrittivi speċifiċi kontra ċerti persuni u entitajiet fid-dawl tas-sitwazzjoni fis-Sirja – Deċiżjoni 2013/255/PEŠK u Regolament Nru 36/2012 – Kriterji ta’ adozzjoni tal-miżuri restrittivi – Negozjanti ewlenin li joperaw fis-Sirja; – Kuncett*

[Artikolu 29 TUE; Deċiżjoni tal-Kunsill 2013/255/PEŠK, kif emendata bid-Deċiżjonijiet (PEŠK) 2015/1836, (PEŠK) 2020/212 u (PEŠK) 2020/719, Artikoli 27(2)(a) u (3), u 28(2)(a) u (3); Regolament tal-Kunsill Nru 36/2012, kif emendat bir-Regolamenti 2015/1828, 2020/211 u 2020/716, Artikolu 15(1a)(a) u (1b)]

(ara l-punti 120, 121, 146, 225)

7. *L-Unjoni Ewropea – Stharriġ ġudizzjarju tal-legalità tal-atti tal-istituzzjonijiet – Miżuri restrittivi kontra s-Sirja – Portata tal-istharriġ – Prova tal-fondatezza tal-miżura – Obbligu li l-awtorità kompetenti tal-Unjoni tistabbilixxi, fil-każ ta’ kontestazzjoni, il-fondatezza tal-motivi invokati kontra l-persuni jew l-entitajiet ikkonċernati*

(Karta tad-Drittijiet Fundamentali tal-Unjoni Ewropea, Artikolu 47; Deciżjoni tal-Kunsill 2013/255/PESK, kif emendata bid-Deciżjonijiet (PESK) 2015/1836, (PESK) 2020/212 u (PESK) 2020/719, Anness I; Regolamenti tal-Kunsill Nru 36/2012, 2020/211 u 2020/716, Anness II)

(ara l-punti 134 sa 140)

8. *L-Unjoni Ewropea – Stharrig ġudizzjarju tal-legalità tal-atti tal-istituzzjonijiet – Miżuri restrittivi kontra s-Sirja – Portata tal-istharrig – Tniżzil tar-rikorrent fil-lista annessa mad-deciżjoni kkontestata minhabba l-kwalità tiegħu bħala negozjant ewlieni li jopera fis-Sirja – Dokumenti aċċessibbli mill-pubbliku – Valur probatorju (Deciżjoni tal-Kunsill 2013/255/PESK, kif emendata bid-Deciżjonijiet (PESK) 2015/1836, (PESK) 2020/212 u (PESK) 2020/719, Anness I; Regolamenti tal-Kunsill Nru 36/2012, 2020/211 u 2020/716, Anness II)*

(ara l-punti 147, 158 sa 161, 166, 174, 179)

9. *L-Unjoni Ewropea – Stharrig ġudizzjarju tal-legalità tal-atti tal-istituzzjonijiet – Miżuri restrittivi kontra s-Sirja – Portata tal-istharrig – Evalwazzjoni tal-legalità skont informazzjoni disponibbli fil-mument tal-adozzjoni tad-deciżjoni (Artikolu 263 TFUE; Deciżjoni tal-Kunsill 2013/255/PESK, kif emendata bid-Deciżjonijiet (PESK) 2015/1836, (PESK) 2020/212 u (PESK) 2020/719, Anness I; Regolamenti tal-Kunsill Nru 36/2012, 2020/211 u 2020/716, Anness II)*

(ara l-punt 175)

10. *Politika estera u ta' sigurtà komuni – Miżuri restrittivi kontra s-Sirja – Iffriżar ta' fondi u ta' rizorsi ekonomiċi – Rikors għal annullament ta' negozjant ewlieni li jopera fis-Sirja milqut minn deciżjoni ta' ffriżar ta' fondi – Tqassim tal-oneru tal-prova – Deciżjoni bbażata fuq sensiela ta' indizji – Valur probatorju – Portata (Deciżjoni tal-Kunsill 2013/255/PESK, kif emendata bid-Deciżjonijiet (PESK) 2015/1836, (PESK) 2020/212 u (PESK) 2020/719, Anness I; Regolamenti tal-Kunsill Nru 36/2012, 2020/211 u 2020/716, Anness II)*

(ara l-punti 180, 181, 188 sa 191, 196 sa 200, 211, 216, 223 sa 225, 233, 234)

11. *Politika estera u ta' sigurtà komuni – Miżuri restrittivi speċifiċi kontra ċerti persuni u entitajiet fid-dawl tas-sitwazzjoni fis-Sirja – Deciżjoni 2013/255/PESK u Regolament Nru 36/2012 – Preżunzjoni ta' sostenn tar-reġim Sirjan kontra negozjanti ewlenin li joperaw fis-Sirja – Ammissibbiltà – Kundizzjonijiet – Preżunzjoni konfutabbli – Prova kuntrarja – Assenza (Deciżjoni tal-Kunsill 2013/255/PESK, kif emendata bid-Deciżjonijiet (PESK) 2015/1836, (PESK) 2020/212 u (PESK) 2020/719, Anness I; Regolamenti tal-Kunsill Nru 36/2012, 2020/211 u 2020/716, Anness II)*

(ara l-punti 236 sa 239, 244, 245, 247)

12. *Politika estera u ta' sigurtà komuni – Miżuri restrittivi kontra s-Sirja – Iffriżar ta' fondi u restrizzjonijiet fuq l-ammissjoni ta' persuni, entitajiet jew korpi assoċjati mar-reġim Sirjan – Restrizzjonijiet fuq id-dritt għall-proprjetà – Ksur tal-prinċipju ta' proporzjonalità – Assenza*

(Artikolu 5(4) TUE; Karta tad-Drittijiet Fundamentali tal-Unjoni Ewropea, Artikolu 17; Deciżjoni tal-Kunsill 2013/255/PESK, kif emendata bid-Deciżjonijiet (PESK) 2015/1836, (PESK) 2020/212 u (PESK) 2020/719, Artikoli 28(3) u (6), u 34 u Anness I; Regolamenti tal-Kunsill Nru 36/2012, Artikoli 16(a) u 32(3) u (4), 2015/1828, 2020/211 u 2020/716, Anness II)

(ara l-punti 254 sa 256, 258 sa 266)

13. *Politika estera u ta' sigurtà komuni – Ġurisdizzjoni tal-qorti tal-Unjoni – Rikors għad-danni – Rikors intiż għal kumpens għad-dannu subit minhabba t-tniżżil bi żball fil-lista ta' persuni suġġetti għal miżuri restrittivi u minhabba l-implimentazzjoni tal-miżuri msemmija – Inkluzjoni*

[Artikolu 340 TFUE; Deciżjonijiet tal-Kunsill (PESK) 2015/1836, (PESK) 2020/212 u 2020/719; Regolamenti tal-Kunsill 2020/211 u 2020/716)

(ara l-punt 279)

Sunt

Ir-rikorrent, Maher Al-Imam, huwa negozjant ta' nazzjonalità Sirjana li għandu interessi finanzjarji fit-turiżmu, fit-telekomunikazzjonijiet u fil-proprjetà immobbli.

Ismu kien ġie inkluz fl-2020 fil-listi ta' persuni u entitajiet suġġetti għall-miżuri restrittivi meħuda kontra r-Repubblika Għarbija Sirjana mill-Kunsill¹, u sussegwentement inżamm fihom, minhabba li kien negozjant ta' ewlieni li jopera fis-Sirja, li huwa kien jibbenefika mir-reġim Sirjan u li huwa kien isostni l-politika ta' finanzjament tiegħu kif ukoll il-politika ta' kostruzzjoni tiegħu, bħala Direttur Ġenerali ta' Telsa Group LLC u Castro LLC, sostnuti mir-reġim, u minhabba l-interessi finanzjarji l-oħra tiegħu. Dawn il-motivi kienu bbażati, minn naħa, fuq il-kriterju ta' negozjant ewlieni li jopera fis-Sirja, iddefinit fl-Artikolu 27(2)(a) u fl-Artikolu 28(2)(a) tad-Deciżjoni 2013/255², kif emendata bid-Deciżjoni 2015/1836, kif ukoll fl-Artikolu 15(1a)(a) tar-Regolament Nru 36/2012³, kif emendat bir-Regolament 2015/1828, u, min-naħa l-oħra, fuq il-kriterju ta' assoċjazzjoni mar-reġim Sirjan iddefinit fl-Artikolu 27(1) u fl-Artikolu 28(1) tal-imsemmija deciżjoni, kif ukoll fl-Artikolu 15(1)(a) tal-imsemmi regolament.

¹ Deciżjoni ta' Implimentazzjoni tal-Kunsill (PESK) 2020/212 tas-17 ta' Frar 2020 li timplimenta d-Deciżjoni 2013/255/PESK dwar miżuri restrittivi kontra s-Sirja (ĠU 2020, L 43 I, p. 6) u Regolament ta' Implimentazzjoni tal-Kunsill (UE) 2020/211 tas-17 ta' Frar 2020 li jimplementa r-Regolament (UE) Nru 36/2012 dwar miżuri restrittivi fid-dawl tas-sitwazzjoni fis-Sirja (ĠU 2020, L 43 I, p. 1)

² Deciżjoni tal-Kunsill 2013/255/PESK tal-31 ta' Mejju 2013 dwar miżuri restrittivi kontra s-Sirja (ĠU 2013, L 147, p. 14, rettifika fil-ĠU L 190, 27.7.2018, p. 20), kif emendata bid-Deciżjoni tal-Kunsill (PESK) 2015/1836 tat-12 ta' Ottubru 2015 (ĠU 2015, L 266, p. 75).

³ Regolament tal-Kunsill (UE) Nru 36/2012 tat-18 ta' Jannar 2012 dwar miżuri restrittivi fid-dawl tas-sitwazzjoni fis-Sirja u li jhassar ir-Regolament (UE) Nru 442/2011 (ĠU 2012, L 16, p. 1, rettifika fil-ĠU 2014, L 294, p. 59, ĠU L 190, 27.7.2018, p. 20), kif emendat bir-Regolament tal-Kunsill (KE) 2015/1828, tat-12 ta' Ottubru 2015 (ĠU 2015, L 266, p. 1).

Il-Qorti Ġenerali tiċhad ir-rikors ipprezentat mir-rikorrent kemm għall-annullament tal-atti kkontestati kif ukoll għal kumpens għad-dannu allegatament imġarrab minhabba dawn l-atti, billi teżamina b'mod partikolari n-natura raġonevoli, fid-dawl tad-dritt għal smiġh, tat-terminu għall-prezentata quddiem il-Kunsill tat-talbiet għal eżami mill-ġdid tal-miżuri restrittivi li jistgħu jiġu pprezentati mill-persuni inklużi fil-listi.

Il-kunsiderazzjonijiet tal-Qorti Ġenerali

Fir-rigward, fl-ewwel lok, tal-kwistjoni dwar jekk id-dritt għal smiġh tar-rikorrent inkisirx minhabba l-qosor tat-terminu għat-tressiq ta' talba għal eżami mill-ġdid, il-Qorti Ġenerali tikkonstata, qabel kollox, li dan it-terminu kien ta' tmint ijiem ta' xogħol, mill-ġurnata tal-pubblikazzjoni f'Il-Ġurnal Uffiċjali tal-Unjoni Ewropea tal-avviż għall-attenzjoni tal-persuni u tal-entitajiet li huma s-sugġett tal-miżuri inkwistjoni sad-data limitu indikata minn dan l-avviż għat-tressiq tal-imsemmija talba. Din tosserva wkoll li r-Regolament Nru 36/2012 ma jipprovdi limitu ta' żmien għat-tressiq ta' talba għal eżami mill-ġdid jew għal osservazzjonijiet.

F'dan il-kuntest, il-Qorti Ġenerali tfakkar li l-obbligu li jiġi osservat terminu raġonevoli fit-tmexxija tal-proċeduri amministrattivi jikkostitwixxi prinċipju ġenerali tad-dritt tal-Unjoni li l-osservanza tiegħu għandha tiġi żgurata mill-qorti tal-Unjoni u li huwa komponent tad-dritt għal amministrazzjoni tajba stabbilit fl-Artikolu 41(1) tal-Karta tad-Drittijiet Fundamentali tal-Unjoni Ewropea. Mill-ġurisprudenza jirriżulta wkoll li, meta t-tul tal-proċedura ma jkunx stabbilit minn dispożizzjoni tad-dritt tal-Unjoni, in-natura "raġonevoli" tat-terminu għandha tiġi evalwata skont iċ-ċirkustanzi kollha speċifiċi għal kull każ u, b'mod partikolari, skont l-importanza tat-tilwima għall-persuna kkonċernata, il-kumplessità tal-kawża u l-aġir tal-partijiet.

F'dan il-każ, il-Qorti Ġenerali tqis li l-istabbiliment ta' data ta' skadenza għat-tressiq tat-talbiet għal eżami mill-ġdid huwa motiv legittimu għall-Kunsill li jizgura ruħu li jirċievi l-osservazzjonijiet u l-provi pprezentati mill-persuni u mill-entitajiet ikkonċernati qabel it-tmien tal-fażi ta' eżami mill-ġdid u li jkollu ż-żmien suffiċjenti sabiex jeżaminahom bid-diligenza meħtieġa. Din tqis li t-terminu, ta' tnax-il jum, li kien jiddekorri mill-iffissar tad-data limitu, kien, ċertament, terminu qasir, peress li kien jimplika, għar-rikorrent, li jsir jaf bl-avviż, bil-kontenut tar-raġunijiet għall-inklużjoni fil-lista u li jipproċedi għat-tfassil tal-osservazzjonijiet li jistgħu jinkludu provi. Madankollu, hija tinnota, minn naħa, li ebda formalizmu ma huwa impost għall-prezentazzjoni ta' talba għal eżami mill-ġdid u, min-naħa l-oħra, li t-tressiq ta' talba għal eżami mill-ġdid jiftaħ djalogu bejn il-Kunsill u l-persuna jew l-entità kkonċernata li la hija limitata *ratione temporis* u lanqas fin-numru ta' ittri skambjati. Għaldaqstant, xejn ma jipprekludi li talba għal eżami mill-ġdid li jkun fiha osservazzjonijiet sommarji titressaq fit-terminu stabbilit, imbagħad tiġi kkompletata, jekk ikun il-każ, minn osservazzjonijiet jew provi oħra matul skambju kontraddittorju sussegwenti mal-Kunsill. B'hekk, il-Qorti Ġenerali tikkonkludi li t-terminu ta' tnax-il jum mogħti mill-Kunsill fl-avviż ippubblikat fil-Ġurnal Uffiċjali tat-18 ta' Frar 2020 għat-tressiq ta' talba għal eżami mill-ġdid ma jippermettix li jitqies li d-dritt għal smiġh tar-rikorrent inkiser.

Fi kwalunkwe każ, sa fejn ir-rikorrent jista', f'kull mument, skont l-Artikolu 32(3) tar-Regolament Nru 36/2012, jipprezenta tali talba jew osservazzjonijiet f'dan is-sens, it-Tribunal għas-Servizz Pubbliku jenfasizza li d-data ta' skadenza stabbilita mill-Kunsill fl-avviż ippubblikat fil-Ġurnal Uffiċjali kellha biss għan purament indikattiv. Fil-fatt, tali indikazzjoni hija utli sabiex tippermetti lill-persuni u lill-entitajiet ikkonċernati jressqu t-talba tagħhom għal eżami mill-ġdid qabel ma l-fażi ta' eżami mill-ġdid intern tal-Kunsill tkun intemmet u qabel ma jiġu adottati atti godda mill-Kunsill.

Fir-rigward, fit-tieni lok, tal-argumenti tar-rikorrent ibbażati, minn naħa, fuq il-fatt li l-eventwali osservazzjonijiet ippreżentati ma humiex is-sugġett ta' analiżi immedjata u, min-naħa l-oħra, fuq il-fatt li l-Kunsill jiddeċiedi li jeżamina l-listi inkwistjoni biss darba fis-sena, il-Qorti Ġenerali tfakkar li r-rikorrent jista', f'kull mument, jippreżenta osservazzjonijiet li l-Kunsill iwieġeb għalihom mingħajr ma jistenna l-iskadenza annwali. Barra minn hekk, din tirrileva li, skont l-Artikolu 34 tad-Deċiżjoni 2013/255, kif emendata bid-Deċiżjoni 2015/1836, din id-deċiżjoni hija sugġetta għal sorveljanza kostanti, b'tali mod li hija pprorogata, jew emendata jekk ikun il-każ, jekk il-Kunsill iqis li l-għanijiet tagħha ma ntlewq.